

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ ఏకోనవింశత్యధికశతతమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకోనవింశత్యధికశతతమః సర్గః ॥

అనసూయాదేశేన సీతాయాస్తత్ప్రదత్తానాం దివ్యవస్త్రాభూషణానాం ధారణం
కృత్వా శ్రీరామస్య పార్శ్వే గమనం శ్రీరామాదీనాం రాత్రావాశ్రమే స్థిత్యా
ప్రాతరన్యత్ర గంతుమృషిభ్యోఽనుజ్ఞాయా గ్రహణం

అనసూయా తు ధర్మజ్ఞా శ్రుత్వా తాం మహతీం కథాం ।
పర్యష్వజత బాహుభ్యాం శిరస్యాఘ్రాయ మైథిలీం ॥ 2.119.1 ॥

వ్యక్తాక్షరపదం చిత్తం భాషితం మధురం త్వయా ।
యథా స్వయంవరం వృత్తం తత్ సర్వం చ శ్రుతం మయా ॥ 2.119.2 ॥

రమేయం కథయా తే తు దృఢం మధురభాషిణి ।
రవిరస్తం గతః శ్రీమానుపోహ్య రజనీ శుభాం ॥ 2.119.3 ॥

దివసం పరికీర్ణానామాహారార్థం పతత్త్రిణాం ।
సంధ్యాకాలే నిలీనానాం నిద్రార్థం శ్రూయతే ధ్వనిః ॥ 2.119.4 ॥

ఏతే చాప్యభిషేకార్ద్రా మునయః కలశోద్యతాః ।
సహితా ఉపవర్తంతే సలిలాప్లుతవల్కలాః ॥ 2.119.5 ॥

అగ్నిహోత్రే చ ఋషిణా హుతే చ విధిపూర్వకం ।
కపోతాంగారుణో ధూమో దృశ్యతే పవనోద్ధతః ॥ 2.119.6 ॥

అల్పవర్ణా హి తరవో ఘనీభూతాః సమంతతః |
విప్రకృష్టేంద్రియే దేశే న ప్రకాశంతి వై దిశః || 2.119.7 ||

రజనీచరసత్త్వాని ప్రచరంతి సమంతతః |
తపోవనమృగా హ్యేతే వేదితీర్థేషు శేరతే || 2.119.8 ||

సంప్రవృత్తా నిశా సీతే నక్షత్రసమలంకృతా |
జ్యోత్స్నాప్రావరణశ్చంద్రో దృశ్యతేఽభ్యుదితోఽంబరే || 2.119.9 ||

గమ్యతామనుజానామి రామస్యానుచరీ భవ |
కథయంత్యా హి మధురం త్వయాహమపి తోషితా || 2.119.10 ||

అలంకురు చ తావత్ త్వం ప్రత్యక్షం మమ మైథిలీ |
ప్రీతిం జనయ మే వత్సే దివ్యాలంకారశోభినీ || 2.119.11 ||

సా తదా సమలంకృత్య సీతా సురసుతోపమా |
ప్రణమ్య శిరసా పాదౌ రామం త్వభిముఖీ యయా || 2.119.12 ||

తథా తు భూషితాం సీతాం దదర్శ వదతాం వరః |
రాఘవః ప్రీతిదానేన తపస్విన్యా జహర్ష చ || 2.119.13 ||

న్యవేదయత్ తతః సర్వం సీతా రామాయ మైథిలీ |
ప్రీతిదానం తపస్విన్యా వసనాభరణస్త్రజాం || 2.119.14 ||

ప్రహృష్టస్త్యభవద్ రామో లక్ష్మణశ్చ మహారథః |
మైథిల్యాః సత్మియాం దృష్ట్వా మానుషేషు సుదుర్లభాం || 2.119.15 ||

తతః స శర్వరీం ప్రీతః పుణ్యాం శశినిభాననాం |
అర్చితస్తాపసైః సర్వైరువాస రఘునందనః || 2.119.16 ||

తస్యాం రాత్ర్యాం వ్యతీతాయామభిషిచ్య హతాగ్నికాన్ |
ఆప్యచ్ఛేతాం నరవ్యాఘ్రౌ తాపసాన్ వనగోచరాన్ || 2.119.17 ||

తావ్రాచుస్తే వనచరాస్తాపసా ధర్మచారిణః |
వనస్య తస్య సంచారం రాక్షసైః సమభిప్లుతం || 2.119.18 ||

రక్షాంసి పురుషాదాని నానారూపాణి రాఘవ |
వసంత్యస్మిన్ మహారణ్యే వ్యాలాశ్చ రుధిరాశనాః || 2.119.19 ||

ఉచ్ఛిష్టం వా ప్రమత్తం వా తాపసం బ్రహ్మచారిణం |
అదంత్యస్మిన్ మహారణ్యే తాన్ నివారయ రాఘవ || 2.119.20 ||

ఏష పంథా మహర్షీణాం ఫలాన్యాహరతాం వనే |
అనేన తు వనం దుర్గం గంతుం రాఘవ తే క్షమం || 2.119.21 ||

ఇతీరితః ప్రాంజలిభిస్తపస్విభి -
ర్ద్విజైః కృతస్వస్త్వయనః పరంతపః |
వనం సభార్యః ప్రవివేశ రాఘవః
సలక్ష్మణః సూర్య ఇవాభ్రమండలం || 2.119.22 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
అయోధ్యాకాండే ఏకోనవింశత్యధికశతతమః సర్గః ||